

Romuald Schild, Maria Marczak, Jadwiga Mościbrodzka, Halina Królik

Tomaszów, gm. Orońsko, woj.
radomskie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 9, 18-19

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TELAŻNA LESNA, gm. Włocławek
woj. wrocławskie
Stanowisko I

Zakład Epoki Kamienia
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadził dr Jan Trzeciakowski. Finansował IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Osada piaskowa, mezolityczna.

Stanowisko niszczone przez erozję i deflację było już eksplorowane powierzchniowo w ubiegłych latach. W bieżącym sezonie wyeksplorowano resztki poziomu kulturowego misy deflacyjnej we wschodniej części stanowiska, która dostarczyła większość materiału zebranego z całej jego powierzchni. Wydobyto ponad 1000 zabytków. Narzędzia domowego użytku składają się w większości z form nieregularnych, a wśród zbrojników najbardziej charakterystyczną grupę stanowią delikatne trójkąty.

W zachodniej części stanowiska /ponad 100 m od misy defl./ znaleziono na powierzchni delikatne ostrze przemysłu świderskiego.

Zbadano stratygrafię przyległego do stanowiska torfowiska. Nie stwierdzono jego powiązań litologicznych z poziomem kulturowym terenu zamieszkania stanowiska w tej jego części, gdzie znajduje się misa deflacyjna.

Badania dały o wiele pełniejszy obraz stanowiska /cytowanego już w literaturze/ niż posiadaliśmy dotychczas. Wskazały też na celowość dokładniejszych badań innych jego części. Ważne znaczenie ma tutaj fakt, że typowo mezolityczny zespół występuje na stanowisku, skąd pochodzi wyżej wymienione ostrze świderskie oraz kilka fragmentów surowca górnio-astarcokiego /czekolady krzemiennej/.

TOMASZÓW, gm. Orońsko
woj. radomskie
Stanowisko I

Zakład Epoki Kamienia
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN
w Warszawie

Badania prowadził doc. dr Romuald Schild /autor sprawozdania/ oraz mgr Maria Marczak, Jadwiga Mościbrodzka i Halina Królik. Finansował IHKM PAN. Trzeci sezon badań. Kopalnia krzemienia czekoladowego z późnego pa-

leolitu /?/, mezolitu, neolitu i wczesnego brązu /?/. Ślady osadnictwa środkowo-paleolitycznego.

Otworzono jeden wykop /nr IV/ o powierzchni 100 m^2 , który ujawnił obecność 4 szybów, z których dwa poddano całkowitej eksploracji, są to szyby oznakowane kolejnymi numerami 17 i 12. Szyb 17, o rozmiarach $130 \text{ cm} \times 80 \text{ cm}$ i głębokości $3,5 \text{ m}$ został porzucony przez górników przed osiągnięciem poziomu krzemienionośnego. Szyb 12, zawierający w swym wypełnisku bogate materiały o charakterze pracownianym, ma konstrukcję lejkowatą i może być wiązany z neolitem. Na ograniczonym obszarze wykopu IV /przeźnięcie 1/ odsłonięto utwory koluwalne zawierające nieliczne materiały środkowopaleolityczne ujawnione po raz pierwszy już w roku 1973 w sąsiadującym wykopie I.

Badania geologiczne oraz wiercenia głębokie wykonane przez Przedsiębiorstwo Geologiczne w Kielcach pozwalają na szczegółową rekonstrukcję zalegania złoża. Związane jest ono z glinami krasowymi występującymi na stoku zbocza wapieni pelitycznych górnoooksfordzkich.

Materiały zabytkowe złożono w IHKM PAN.

Badania zostały zakończone.

WALGA, gm. Pyzdry
woj. konińskie

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadził mgr Andrzej Prinke. Finansował WKZ w Poznaniu. Drugi sezon badań. Osada wydmy z górnego mezolitu /kultura chojnicko-pieńkowska/.

Celem prac było: 1/ dokończenie eksploracji skupiska zabytków poprzez uchwycenie jego wschodniego i południowego skraju; 2/ uzyskanie całkowitego profilu geologicznego wydmy. Oba powyższe zadania zrealizowano w całości.

W wyniku eksploracji 102 m^2 inwentarz zabytkowy powiększył się o 704 okazy i wynosi 1932 egz., w tym 25 rdzeni 9 108 narzędzi. W grupie narzędzi dominują zbrojniki /48 okazów/, m.in. tyczaki typu Stawinoga, tyczaki rombówate i maglemoskie oraz trapezy. Charakterystyczną cechą wszystkich wyrobów jest ich silna mikrolityzacja. Odsłonięty profil